

Helme-Tõrva Elu

Nr 11 (237) 24. september 2009

Hind 4 krooni

Ala – parima heakorraga küla Helme vallas aastal 2009

Ala küla on visiitkaart Helme valda lääne poolt, Valga-Uulu maanteed mööda sissesõitnutele. Nii on heameel tõdeda, et külarahvas on oma kodukanti vajalikul määral väärtustanud ning seda on ka märganud Helme valla heakorrakonkursi komisjon, kes omistas käesoleval suvel Ala külale parima heakorrastatud küla nimetuse koos tänukirja ja märgiga.

2008. aasta heakorra ülevaatusel pälvis Ala küla ergutus-tunnustuspreemia.

Küla heakorra eest on seisnud mitmed Ala külaseltsi kuuluvad inimesed ja külaelanikud. Igal kevadel pärast lume sulamist algavad külas koristustööd teeäärte ja bussipaviljonide ümbruse riisumise ja prahi äraveoga.

Bussiootepaviljonide puhtuse eest on võidelnud Tatjana Vijar, niitmised on teinud Ilmar Kattai, Ülevi Vilipuu ja Tõnis Järv, probleemsetel teekallakutel aga Helme Teenuse töötajad.

Heameelt teeb ka see, et käesoleval aastal ostsid Helme vald ja Jaani kiriku kogudus kahasse murutraktori, millega tööjõudlus ja kvaliteet veelgi tõusevad.

Kui juba aastaid on individuaal-elamud ja nende ümbrus enamasti hästi hooldatud, siis käesoleval aastal on tuntav edasimineku toimunud ka korterelamute ümbruses. Kevadel kirjutas Ave Visor projekti Kohaliku Omaalgatuse Programmile, kes rahastas paneelilamute juurde mänguväljaku rajamist. Selle paigaldas OÜ Sarapuu mais.

Eeltöö oli tihe: August Paju eraldas laste mänguväljaku tarvis maatüki, paberliku asjaajamise võttis enda

Ants Piirsalu tänukirja ja märgiga

kanda Ave Visor. August Paju ja Vallo Visor valasid betoonaluse, millele paigaldati korvpallirõngas.

Paneeelilamute lapsed on tänulikud meeldiva võimaluse eest mänguväljakul toredasti aega veeta. Tä-

name kõiki Ala külaseltsi liikmeid ja külaelanikke, kes on meile meeldiva elukeskkonna kujundamisele kaasa aidanud.

ANTS PIIRVALU

Ala külaseltsi juhatuse esimees

Helme vallavolikogu istungil 31.08.2009

- * kehtestati valla üldplaneering;
- * kuulati informatsiooni koolide valmisolekust uueks õppeaastaks;
- * kuulati ülevaadet valla üldisest olukorrast;
- * kinnitati maaüksuste sihtotstarbed;
- * võeti vastu otsus vajadusel garanteerida Helme mõisahoone rekonstrueerimise projektdokumentatsiooni eest tasumine.

Tiina Õunpuu
vallasekretär

Reipalt koolipingist

Reedel, 11. septembril tähistas Ala kool, nagu paljud teisedki, tervisepäeva. Kuigi päeva hüüdlause on "Reipalt koolipinki", otsustasime oma lapsed sedapuhku hoopis pingist eemale viia.

Koos klassijuhatajatega võeti ette mõnus jalutuskäik Taagepera, kus külaplatsi peal kõik see mees üles rivistati ja võistkondadeks jagati, et pidada maha üks lõbus teatevõistluste maraton.

Nojah, päris maratoni mõõtu see ei olnud, aga kehalise kasvatuse õpetaja Ain Veebli eestvedamisel sai maha peetud lõbusad võistlused: võistkondlik täpsusjooks, köie heitmine, naela löömine, kroket ja pakuheide. Lõpetuseks toimus

mööda metsa lippude otsimine, millega sai oma võistkonnale veel viimaseid punkte tuua.

Kokkuvõtvalt oli lõbus päev värskes õhus, kus kogu koolipere võistles ühtse perena ja võitjad olid kõik. Auhinnad olid samuti tervislikud: 2.–4. koht said auhinnaks suure söömu värsket õhku kopsudesse ja toonust lihastele. 1. koht sai suurepärase arvutikasutuse keelu nädalaks, et puhata silmi ja aju.

Suur aitäh kolleegidele mõistva suhtumise ja abi ning Taagepera külaseltsile niidetud külaplatsi eest.

Nii algas uus õppeaasta: lõbusalt ja tervislikult.

KÄDI AGU

Ala põhikooli huvijuht

Teade Helme valla üldplaneeringu kehtestamisest

Helme vallavolikogu kehtestas oma 31.08.2009. a määrusega nr 12 Helme valla üldplaneeringu, mille koostas SA Valgamaa Arenguagentuur

Üldplaneeringuga on määratud valla ruumilised arengusuunad, üldised maakasutus- ja ehitustingimused, elamuehituse üldpõhimõtted, detailplaneeringu koostamise kohustusega alad ja juhud, miljöväärtuslikud alad, riikliku kaitse all olevad mälestised ja mälestiste kasutuspiirangud, rohevõrgustiku alad, maavarad, tehniline infrastruktuur.

Üldplaneeringu koostamise käigus on kaalutemise ja mõjude hindamise tulemusena leitud parimad lahendused säästvaks ja tasakaalustatud arenguks. Koos üldplaneeringu koostamisega viidi läbi keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Helme valla sotsiaalkomisjoni tööst

Prægune Helme vallavolikogu sotsiaalkomisjon on seitsmeliikmeline. Selle koosseisu kuuluvad valla sotsiaalnõunik ja igast valla piirkonnast inimesed, kes piirkonna eluoluga kursis ja piirkonna inimesi tunnevad.

Sotsiaalkomisjon tegutseb selle nimel, et iga vallakodanik tunneks end hästi ja saaks elada inimväärselt. Erilise tähelepanu all on vähekindlustatud ja väikese sissetulekuga pered, paljulapselised pered, abi vajavad eakad.

Komisjon tahaks aidata väga paljusid, seda pole aga võimalik teha. Lähtuda tuleb nii vallavolikogu kui ka riigi kehtestatud seadustest ja määrustest: sotsiaalhoolekande seadus, puudega inimeste seadus, perekonnaseadus, lastekaitse seadus, Helme valla volikogu otsused ja määrused.

Kõige peamine on aga olemasolev raha, millega toimetada ja tegeleda.

Toetust ja abi antakse avalduse alusel, mis valda esitatud. Komisjon käib koos vastavalt vajadusele, aga kuus korra vähemalt.

Avaldusi laekub ohtralt. Nende läbivaatamine ja otsuste langetamine pole kerge. Seda just hetkel, kui väga paljud pered kaotavad töökoha ja sissetuleku.

Kõige enam anname ühekordset toetust valla eelarvest ja seda mui-

dugi avalduse alusel. Pea igal koosolekul määrame puudega inimestele sotsiaaltoetuse ning vajadusel ka hooldaja.

Iga-aastane küttepuude ostu kompenseerimise toetuse otsustamine on üks aeganõudvamaid ja raskemaid. Eakaid on aga vallas palju, avaldusi laekub iga aastaga üha rohkem.

Sellel aastal said üksikud ja lasteta vanurid 1750 krooni küttepuude ostuks. Hea, et kütte hind on langenud.

Käesoleval aastal on vallavolikokku läinud sotsiaalkomisjonist kahe seaduse eelnõud: "Puudega lapse hooldajatoetuse määramise ja maksimise kord" (eelnõu) ning "Hooldajatoetuse ja puudega inimese täiendava toetuse määramise ja maksimise kord" (muutmise eelnõu). Mõlemad on vallavolikogus vastu võetud.

Komisjon on eraldanud hooldekodu kohti, võimaldanud sotsiaalkortereid ja andnud nõusoleku üürilepinguid pikendada. Sel aastal on komisjonile laekunud palju avaldusi, et kompenseeritaks ravimite ostu, transpordikuludid arsti vastuvõtte minimeerida ja haigla voodipäeva tasusidki.

Kahjuks peame päris paljudele eitava vastuse andma, eelkõige just nende avalduse esitajatele, kellel juba puude- ja hooldajatoetust määratud.

Komisjonis oleme otsustanud ka laste jõulupakkide andmise, eakate jõulutoetuse andmise, eakate jõulupoo korraldamise. Oleme sel aastal kahel korral ka Helme valla uutele ilmakodanikele piduliku vastuvõtu korraldanud.

Toimetulekutoetust riigieelarve vahenditest on antud 43 perele, seda summas 292 000 krooni. Rahuldatud taotluste arv on hetkel 231.

Eluasemekulude hüvitamiseks rahuldati 118 taotlust. Nende taotlustega on nii, et kütteperioodil on avaldusi rohkem, suvel vähem. Valla poolt on veel toiduainete jagamine – Euroopa abi. Sellel aastal on võimalus saada jahu, kaerahelbeid ja makarone.

Käesoleval aastal vastu võetud täiendavate sotsiaaltoetuste määrad on:

1. matusetoetus 2000 krooni;
2. koolilõuna ja koolipiima toetus päevases õppevormis õppivatele üldhariduskoolide õpilastele kokku kuni 14 krooni päevas;
3. lasteaiatoidu ning koolipiima toetus lasteaialastele kokku kuni 15 krooni päevas;
4. sünnitoetus kuni 6000 krooni;
5. esimesse klassi astuja toetus, nn "ranitsatoetus" 1500 krooni;
6. vanurite sünnipäeva toetus:
 - a) 100 aasta juubeli korral 1000 krooni;

b) 70, 75, 80, 85, 90 ja 95 aasta juubeli korral 300 krooni;

c) alates 81. eluaastast igal aastal (v.a p 1 ja 2 nimetatud juubelid) 200 krooni;

7. eestkosteperede toetus 750 krooni;

8. puudega laste toetus 500 krooni;

9. põhikooli lõpetaja toetus 200 krooni;

10. toetus põhikooli lõpetajale heade ja väga heade õppetulemuste puhul 300 krooni;

11. gümnaasiumi lõpetaja toetus 500 krooni;

12. gümnaasiumi lõpetaja toetus heade ja väga heade õppetulemuste puhul 1000 krooni;

13. gümnaasiumi hõbemedaliga lõpetanu toetus 1500 krooni;

14. gümnaasiumi kuldmedaliga lõpetanu toetus 2000 krooni;

15. laste jõulupaki toetus kuni 75 krooni;

16. küttepuude kompenseerimise määr kuni 2250 krooni.

Täna sel päeval võime tõdeda, et ülemaailmselt on nii meie kui ka maailma majanduses muutused, mis tekitavad muret, lootusetust ja masendust paljudele peredele. Head ajad viisid muremõtted inimestest kaugele.

Nüüd, kus on töötuse kasv, paljude külmutamine või isegi vähen-

damine, samas riigipoolne kärbe (ei maksta enam laste koolitoetust, matusetoetust), tekivad uued probleemid. Enne hästi toime tulnud pere on järsku abivajaja, sest isa ja ema on töötud, lapsed peavad koolis käima, tekkinud on probleemid võetud laenu ja nende tagasimaksimisega (olgu see siis autoliising, eluasemelaen, õppelaen, tarbimislaen vm).

Võlgelamine kasvab veelgi ja see toob kaasa uued mured. Võid kaotada eluaseme ja kodu, tekivad terviseprobleemid jne. Eks selliseid probleeme tuleb samuti sotsiaalkomisjonil lahendada. Tähtis on, et inimene saab siis tõesti abi, kui ta seda vajab. Kena on, kui me teisi inimesi märkame enda kõrval ja vajadusel ka toetame. Ega alati pole raha peamine abi.

Soovitan: kellel on probleemid, ärge jääge oma mures üksinda. Aitame, kui on võimalik.

Täna Helme valla sotsiaalnõunikku ja sotsiaaltöötajaid. Samuti tänan tublisid sotsiaalkomisjoni liikmeid tehtud töö eest. Veel tänu ka Helme valla volikogule ja vallavalitsusele, kes on mõistvalt suhtunud ja pole raskel ajal eelarvet selles valdkonnas kärpinud.

ERJA LIIVSON

Helme valla sotsiaalkomisjoni esimees

Tõrva komando kutsus külla

Ritsu lasteade-alkkooli lapsed osalesid 9. septembril seoses Eesti organiseeritud tuletõrje 90. aastapäevaga lahtiste uste päeval Lõuna-Eesti päästekeskuse Tõrva komandos.

Laste muljed

Käisime tuletõrjes ja saime erinevate autode katustel käia. Eriti meeldis mulle vett pritsida. Kui majas on palju suitsu, on olemas ventilator, millega saab suitsu välja puhuda.

Helena Pruus
2. klass

Käisime kolmapäeval kooliga tuletõrjes. Alguses rääkisime suitsuanduritest, seejärel viidi meid autode juurde. Seal näidati õhkpataja, mis võib ka tuletõrjeauto üles tõsta. Auto kaalub 18 tonni.

Võisime ka raadiosaatjatega ringi joosta ning läbi nende rääkida. Saime voolikust vett lasta. Oli huvitav ja kasulik päev.

Eva-Lota Letlane
3. klass

Päästekomandosse läksime pärastlõunal. Komandopealik tuli meile vastu ning juhatas kõigepealt õpperuumi. Seal rääkisime juttu, söime kommi. Õues saime voolikust vett lasta, autode otsas turnida, raadiosaatjatega ringi joosta. Kui voolikuga vett laskime, tuli välja vikerkaar. Õpetaja Astal õnnestus see ka pildile saada.

Oli igavesti vahva päev.

Sandra Orav
3. klass

Lasteaed Tõrvalill on hubane ja nägus

Tõrva lasteaia Tõrvalill oli 1. september tänavu tavalisest pidulikum. Disainer Jaanis Ilves oli lasteaastuse hoonetele uue välisilme kujundanud, sealjuures tasuta. Eelnevalt sai maja uue täissoojustuse, renoveeriti fassaad ning vahetati välja välisüksed.

Projekti lasteaia hoonete soojustamise ning fassaadi renoveerimise rahastamiseks esitas Hasartmängumaksu Nõukogule linna arendusjuht Andres Saarep. «Nõukogu eraldas nimetatud tööde tegemiseks 500 000 krooni. Linna omaosaluseks kujunes 124 000 krooni,» selgitas Saarep.

Remonditi ka Tõrvalille katlamaja ning pandi paika uus puiduküttel töötav katel. «Endised olid sisuliselt läbi põlenud. Uus soojaalikas on aga täielikult tänapäeva tehnoloogilistele nõuetele vastav. Teda on võimalik ka graanulitega või isegi vedelküttele ümber seadistada,» väitis Tõrva abilinnapea Tõnu Jaansalu. Katlamaja renoveerimiseks vaja läinud 100 000 krooni eraldas linnavalitsus.

Kivisillutisega kaeti ka möödunud suvel pooleli jäänud kõnniteelõik. Ka selleks kulunud raha tuli linnavalitsuse eelarvest.

Maja ümbruse korrastasid ja hal-

Rahvarõivais Tõrvalille kasvandikud külalisi tervitamas. Vello Jaska foto

justuse tegid Tõrvalille töötajad oma vabast ajast ning oma vahenditega.

Asutuse juhataja Ede Truu ütles, et hetkel käib lasteaia 62 last. Majas paikneb kaks aiarühma ja üks

sõimerühm. Valdav osa lastest käib Tõrvast, kuid on ka ümberkaudsete valdade lapsi, näiteks viisteist on Helme vallast.

VELLO JASKA

Väikelinna suurüritus – lummas Tõrva Loits

Nüüdseks on järvekonsertid Tõrva Loits möödunud enam kui kuu, kuid paljude kaasinlaste sõnul on hinges tunda ikka veel pisut lüürilisust ja õdusust, mille tekitas kontserdielamus ning mis omakorda tekitab lootuse ja ootuse järgneva aasta osas.

Teadmine, et väikelinna identiteeti saavad kujundada ja arendada selle elanikud ise, on leidnud kinnitust.

Juba teist aastat toimus kontsert Vanamõisa järvele paigaldatud ujulaval. Sellel aastal oli see 15. augustil. Aastal 2008 edukalt kulgenud ettevõtmine andis julgust ja hoogu seda taas teha.

Igal piirkonnal, igal linnal on midagi sellist, mis teda teistest eristab. Tõrva linn on kodu järvede keskel. Sestap polegi imeks pandav asjaolu, et just nimelt kaunitest veesilmade abil saab tõsta meie väikelinna tuntuks, mis omakorda paneb läbisõitjaid peatuma ja linnas aega veetma. «Tõrva Loits 2009» kontserdi

alateema kandis eneses kodu mõtet ja kodu olemust.

Kontsert oli kaheosaline. Kava esimeses osas tulid ettekandele hitid tuntud muusikalidest. Neid esitasid Merle Jalakas, Jaan Willem Sibul, Andres Dvinjaninov ja Hannes Kaljujärvi.

Staaridega koos esinesid ka Tõrva laulustuudio solistid Mihkel ning Valdek Ott ja tänaseks juba üldsusele tuntuks saanud Tõrva neidudekoor Maie Kala juhendamisel.

Kava teise osa peaesinejad olid Birgit Oigemeel, Ultima Thule ja Riho Sibul. Tõrvale loitsis Peeter Volkonski. Muidugi oli laval Eesti Kaitseväge Orkester kolonelleitnant Peeter Saani juhatamisel.

Eelmisel loodusele loitsis Hardi Volmeri poolt tõi meie väikelinnale suurt edu, eriti kultuurivaldkonnas. Jääb üle vaid loota, et ka sel aastal lausutu sama eduka aura ja tausta loob.

Tõrva kohta ja Tõrvast on loo-

dud päris mitmeid laule ja luuletusi. Selle aasta kontserdi lõpulauluna tuli esiettekandele Aapo Ilvese ja Priit Pajusaare Tõrva linnale loodud «Kodulaul». Publik võttis laulu vastu tormilise aplausiga ning see tuli kordusesityksel.

Ilmaga vedas. Ja seda juba teist aastat järjest. Olen optimistlikult arvamusel, et see annab kinnitust vaid sellest, et meie ettevõtmine ja algatus on vahva ja vajalik ning selleks on oma kinnituse andnud ka taevased väed.

Kuid ega siis piisa ainult ilmast ja toredast kavast, et ettevõtmine suurepäraselt õnnestuks.

Südamest tänan korraldajate nimel kõiki toetajaid ja sponsoreid, vabatahtlikke, noori ja muidugi Sind, hea publik!

Aitäh teile, head kaasinlased, head tõrvakad! Kohtumiseni juba järgmisel suvel!

Tõrva Loitsu juht
ÜLLE JUHT

Sillervo käis Romas, Dalhemis ja Alal

Augusti teisel nädalavahetusel külastas ansambel Sillervo Gotlandi saart. Teatavasti said viie aasta eest alguse sõprusühend Taagepera ning Gotlandi Dalhemi koguduste vahel.

Laupäevase päeva veetis Sillervo saare pealinnas Visbys. Gotlandi elanikkonna suurus on 57 000, Visbys elab sellest üle kolmandiku ehk 22 000.

Gotland on olnud keskajal väga hea peatuspaik kaupmeestele. Tänuks ja oma jõukuse märgiks on keskajal ehitatud saare rohkesti kirikuid.

Väga kaunis on Visby linn. Vanalinn meenutab paljus Tallinnat, ent Visby majad on loomulikult väiksemad, tänapäevad rahulikud.

Visby ajalugu teatakse 900. aastast. 1361. aastal vallutas linna ja kogu Gotlandi saare Taani kuningas Valdemar IV. 1525. aastal oli Visby kaupmeestel vastuolusid Lübecki linnaga ja sakslased põletasid linna peaaegu maha. Püsima jäi katedraal.

Vaenu meenutavad mitmed varemud Visby linnas. 1645. aastal aga vallutas Rootsi Gotlandi saare taas omaele.

Keskajahõngulises Visbys korraldatakse just augusti alguses keskaja päevi, mis kestavad kogu nädala. Päevad hõlmavad kogu saart. Toi-

muvad keskaegsed jumalateenistused Gotlandi kirikutes ja muud üritused siin-seal.

Laupäeval seadsidki meie Sillervo naislauljad lihtsad ja kaunid valged kleidid selga, et sukelduda keskaja üritustesse Visbys. On komme, et rahvas kannab sel ajal keskaja riideid. Soovi korral võib neid ka osta samal ajal toimuvalt keskaja laadalt ja tunda ennast nii hulk sajanjaid tagasi viiduna.

Keskaja laat lõbustas rahvast peomuusika ja näitemängudega. Kaubeldi keskajale omaste kaupadega, näiteks nahast ja puidust käsitöötoodet, raudrüüd, hõrgutavad maiustused.

Laupäeva õhtul ootas meid Dalhemi kirik. Gotlandil asub ühtekokku sadakond kirikut, ehitatud 13.–14. saj, väga hästi hoitud ja säilinud. Dalhemi kirik on oma rohketest värvikate seinamaalingutega saare kaunimaid.

Selles vääriskas kirikus oli meil au anda laupäevaõhtune kontsert väga sõbralikule kuulajaskonnale. Vastuvõttu soojendas stendile riputatud kuulutus, mis teatas nii rootsi kui ka eesti keeles meie kontsertpalvusest.

Suur rõõm oligi meil kohe saarele jõudes kohata Visby sadamas eestlastest paari Antsu ja Marit. Laupäeva õhtul kirikus aitas meid tõlkimisel Gotlandi aukonsul Veljo Pärli.

Pärast kontserti ootas meid kiriku ees piknik, mille juurde omakorda pakkusime mitu toredat rahvalaulu koos tantsuga.

Pühapäeva sisustamine jäi meie grupi hooleks. Väga palju aitas meid kogunud bussijuht Jaan Rüütel. Oma väikese bussiga otsisime kaardi ja teeviitade abil üles mitu huvitavat peatuspaika ja tegime ringi saare põhjaosale.

Näiteks oli meil huvitav matk Lummelunda Grottorna koobastesse – kaljualustesse kivikoobastesse, mis avastati neljakümne aastat tagasi ja on avatud nüüd kõigile huvilistele. Kohaliku giidi saatel liikusime hästi valgustatud käikudes ja nägime väga pika ajaloo jälgi.

Gotlandi loodusele on iseloomulikud paesambad, mis tekkinud tuule ja mere mõjul, kaljupinnast tuhtes. Suured paesambad, -postid ja -seinad seisavad mitmel pool rannikul, pakkudes põnevat vaatepilti.

Gotlandi idarannikul Slite lähistel

paikneb mere ääres üsna kõrvalises kohas üks paljudest paatidest, millega neljakümne aastat Baltimaade rahvad läände põgenesid.

Seisime selle kummuli keeratud ja ajahambast puretud paadi juures, vaatasime sinetava silmapiiri poole ja püüdsime aimata oma põgenikest rahvuskaslaste tundeid ja mõtteid: mis neile hirmu tegi ja mille ees nad julgust leidma pidid.

Gotland on kivine maa ja saare kirdeosas Slites nägime lubjakivi-kaevandust: see on Euroopa suurimaid lubjakaevandusi ja tsemenditootjaid.

Ringreisi jooksul külastasime kolme maakirikut: Lärbro, Gothem ja Ala. Just nimelt – Gotlandi saaregi on Ala küla. Ala kirikus laulsime ühe laulu, sealsest poest otsime jäätist ja limonaadi.

Oma pühapäevast ringreisi olime aga alustanud Romast, sellenimeline küla asus napilt paar kilomeetrit meie ööbimispaigast.

Gotland ei asu meist kaugel. Siiski on tegemist väga omalaadse ja rikkaliku maatikikesega. Ja kõige uue-põneva juures avastasime ka palju sooja ja kodust.

ARVO LASTING

Rahvusvaheline noortelaager Ala koolis

Ala koolis toimus 17.–25. augustini rahvusvaheline noortelaager pealkirjaga «NATURALIX.NATURALLY», mille oli heaks kiitnud Euroopa Komisjon ja mille eesmärk oli propageerida Euroopa Liidu erinevate liikmesriikide noorte hulgas tervislikku, keskkonnasäästlikku ja loodussõbralikku ellusuhtumist.

Laagris osalesid noored Itaaliast, Sloveeniast, Tšehhist, Lätist ja Eestist ning neid oli kokku 24. Laagrite eelnes kahel korral Euroopa Liidu ametnike poolne kooliruumide, tervisekaitseõuete ja paikkonna sobivuse kontroll, mille tulemusena anti väga hea hinnang.

Eriti tähtsaks peeti aga, et laager sai toimuda Lõuna-Eesti väikeses maakoolis, mis on suutnud oma materiaaltehnoloogilise baasi ja territooriumi hoida nii heas korras ja konkurentsivõimelisena Euroopa Liidu teiste riikide koolidega võrreldes. Kiidusõnu sai ka kohaliku külarahva puhtuse- ja korraarmastus.

Siiani olid rahvusvahelised noortelaagrid toimunud enamasti Tallinnas ja Harjumaal ning Tartus.

Laagrit juhendas Timo Uustal Tartu Ülikoolist. Ala koolist osalesid tublilt õpilased Leila Muru ja Kerli Saar.

Laagripäevad olid sisutihedalt ja meeldivalt planeeritud, hommikuti toimusid erinevad teemakohased õpitoad ja tehti rühmatööd, suhtlemine toimus inglise keeles.

Tehti ka ankeetküsitlusi, milles tunti muu hulgas huvi näiteks selliste asjade vastu, kas noored käivad koolis jalgrattaga või kasutavad selleks muid transpordivahendeid, kas nad teavad midagi prügi sorteerimisest ja ka seda ise sorteerivad.

Rühmatööd vaheldusid sportmängudega ning koduseks ülesandeks oli antud igale rühmale valmistada ette näidend, millega anda edasi ja arendada noorte keskkonnasõbralikkust. See pidi nädalaga esitamiskõlblikuks saama.

Toimusid ka õppekäigud ja matkad, üks huvitavamaid oli matk Helgi kivi juurde, mis on ohvrikivi ja üks suuremaid rändrahne Lõuna-Eestis. Viibiti niitudel, heinamaadel ja metsas, mis pakkusid kõige suuremat huvi ja naudingut Lõuna-Euroopast tulnuile.

Õhtuti toimusid iga liikmesriigi esindajate koostatud kultuuriõhtud, millel tutvustati oma maad ja kombeid, rahvustöite, rahvalaule ja -tantsu.

Osaleti ka Taagepera külaplatsil toimunud simmanil, mis meeldis kõigile. Kiideti külapeo rahvuslikkust ja kohaliku rahva külalislahkust ning sõbralikkust, eriti tunnustasid seda itaallased ja lätlased.

Söödi eesti rahvustöite: väga hästi maitsesid need lätlastele. Itaallastele aga mõned meie magustoidud ei meeldinud, näiteks need, mis rukki-leivast valmistatud olid (leivavaht), on ju nemad oma kodumaal nisutoodetega harjunud.

Toitu valmistasid meie tublid töötajad Tiia Egorov ja Rena Visor, ruumide puhtuse eest hoolitses Katre Kõrgesaar.

Laager oli kasulik: aeg oli hästi sisustatud, noored said uusi kogemusi ja teadmisi ning arenes inglise keeles suhtlemise oskus.

ANTS PIIRSALU

Tšehhitar Lenka (vasakult), laagriülem Timo Uustal, õpilased Kerli Saar ja Leila Muru ning koolijuht Ants Piirsalu Erakogu

Külapäev Ritsus

Taasiseseisvumispäeval, 20. augustil toimus Ritsus juba neljandat korda kohaliku külaseltsi eestvedamisel spordipäev. Hommikupoolik mööduski sportlikult. Kohale olid tulnud spordihuvilised Helmest, Kalme külast, Alalt, Tõrvast.

Võisteldi erinevates vanusegruppides palliviskes, kuulitõukes, kaugshüppes. Selgitati välja kiiremad jooksjad. Oli võimalus vedada vägikaigast ning tõsta sangpommi. Toimus teatejooks, kus võistkonnas oli neli meest ja neli naist.

Kõige kaugemale viskasid palli Sandra Orav, Markus Novikov ning Kenno Korb. Parimad kuulitõukajad olid Alor Kasepõld, Aare Õispuu, Margus Savi, Monika Martin ja Marje Vahtre.

Palju oli neid, kes soovisid oma võimeid proovile panna kaugshüppes.

Vägikaikaveos olid tugevaimad Kalev Mäekalle ning Marje Vahtre.

Suur tänu kohtunikele, kes oma tööd tõsiselt võtsid ning õiglasel tulemusel kirja panid.

Pärast võistluste lõppu said kõik võistlejad keha kinnitada. Tublimatele olid auhinnaks medalid ja diplomid.

Õhtul toimus külaplatsil simman, kus tantsuks mängis ansambel Lektus. Kuulutati välja Ritsus küla aukodanik, kelleks osutus eelneva küsitluse põhjal

Käimas on kaugshüppevõistlus.

Asta Tsirp

Jaan Markvart. Külanavem August Ilves andis talle üle pühendusega raamatu ja lilled ning tänas kõiki, kes aktiivselt külaseltsi töös osalevad.

Kohalolijatele pakuti kringlit ning karastusjooke.

Suur tänu sponsoritele: AS Ritsus, Skan Holz Helme AS, AS Valmap Grupp, I&N OÜ, Helme vald, Eesti Kultuurkapital.

ASTA TSIRP
Ritsus külaseltsi juhatuse liige

Tõrva linna spordiklubide korraldatavad treeningtunnid 2009/2010. õppeaastal

Treeningutest osavõtuks palutakse võtta ühendust spordiklubide treeneritega või tulla treeningtunni ajaks kohale

Spordiala	Osavõtjate vanus	Treeningu toimumise aeg /nädalapäev ja kellaaeg, algus ja lõpp/	Treeningu toimumise koht /võimla, staadion jt/	Treeningu läbiviija - spordiklubi - treeningu juhendaja nimi - kontakttelefon
Kergejõustik	Tüdrukud, poisid 7-10 a	T 14.00-15.15 N 14.00-15.15 R 15.00-16.30	Tõrva linna spordihoone Valga mnt 76	Spordiklubi Viraaž treener: Viljo Grauding 512 7219
Kergejõustik	Tüdrukud, poisid 11-14 a	E 15.00-16.30 T 15.15-16.30 K 15.00-16.30 N 15.15-16.30 R 15.00-16.30	Tõrva linna spordihoone Valga mnt 76	Spordiklubi Viraaž treener: Viljo Grauding 512 7219
Kergejõustik	Tüdrukud ja poisid 14-18 a	E 18.00-20.00 T 16.30-18.00 K 15.00-16.30 N 16.30-18.00 R 17.00-19.00	T, K, N Tõrva linna spordihoone Valga mnt 76 E, R Valga spordihall	Spordiklubi Viraaž Viljo Grauding 512 7219 Spordiklubi Viraaž Allan Teder
Võrkpall	Tüdrukud ja poisid 16-17 a ja täiskasvanud	T 18.00-19.30 R 18.00-19.30	Tõrva gümnaasiumi spordisaal Puiestee 1	Tõrva Võrkpalliklubi treenerid: Tiiu Loorman (noored) Mari Loorman, Kadri Pilm 5662 9999
Orienteerumine	Tüdrukud ja poisid 6 a ja vanemad	K 16.30-18.00 L 13.00-14.30	Tõrva linna spordihoone Valga mnt 76	Orienteerumisklubi Käbi treener: Liivi Tafenau 507 2496
Jalgpall	Poisid 4-8 a	E 13.00-15.00 K 13.00-15.00	Tõrva avatud noortekeskuse staadion Spordi tn 1	Jalgpalliklubi FC Warrior Tõrva treener: Sergei Ivanov 5558 8143
Jalgpall	Poisid 9-10 a	E 16.30-18.00 K 16.30-18.00 R 16.30-18.30	Tõrva avatud noortekeskuse staadion Spordi 1	Jalgpalliklubi FC Warrior Tõrva treener: Sergei Ivanov 5558 8143

Mida sa eile õppisid?

Kuidas, ei midagi? Mäletad, naabrinaise rääkis sulle, kuidas uut moodi õunamoosi keeta, laps õpetas täitsa mitu uut ingliskeelset sõna ... Tähendab, et õppisid küll!

Tõsi on, et õppimine leiab üha rohkem kõlapinda. Nii toimub sellelgi aastal 2.-9. oktoobrini 12. täiskasvanud õppija nädal (TÕN), mil inimeste õpimiskäsu taas tunnustatakse.

Traditsiooniks saanud avairitusel, sedapuhku 2. oktoobril Põltsamaal, astuvad lavalaudadele Eesti aasta õppija, koolitaja, koolitussõbralikum organisatsioon ja omavalitsus.

On hea tõdeda, et esile tõstmist leiab ka miski, mida meetriga mõõta ega kullakottides kaaluda ei saa – elukestev õpe ja õppimissõbralikkus.

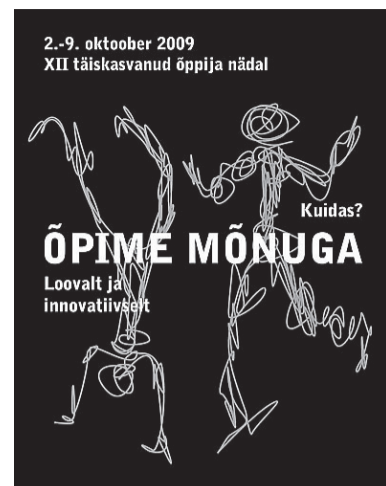
Ehk on just Euroopa Liidu loovuse ja innovatsiooni aasta sobilik oma ellu muutuste ja uuenduste toomiseks?

Laenates Viljandimaa aasta õppija kandidaadi Raul Järve sõnu: "Minu arvates täiskasvanuõppega on sama lugu, mis paljuräägitud innovatsiooniga. Tihti mõeldakse, et see peab olema midagi suurt, keerulist ja teaduslikku. Võib, aga ei pea. Eelkõige on tähtis, et oskust ja teadmisi kasutatakse ja need aitavad meil midagi kiiremini, paremini ja odavamalt teha või saavutada."

Loo algusse naastes on selge, et oled õppimisega alustanud. Järgmine samm on teha seda teadlikult.

Enesearendamise teel ei pea saavutusi tingimata harjumuspärase edu parameetritega mõõtma. Kui pole kohe tulnud palgakõrgendust või kõrgemat ametikohta, ei tohiks käega lüüa. Tegelik kordaminek on see, et julged otsustada ja muuta oma elu, küllap tuleb siis kõik muu nagunii. Investeering iseendasse on jääv. Õppimine avab ukse võimalustele. Alusta juba täna ja usu, homme vaatad maailma uute silmadega!

KÜLLIKI STEINBERG
ETKA Andras

KUULA:

* Vikerraadios on igal reedel "Huvitaja" saates kell 10-11 juttu täiskasvanuharidusest. Järelkuulata: www.err.ee

VAATA:

* ETV ekraanil alates 5. septembrist igal laupäeval kell 18 saade "Tagatargemad". Järelvaadata: www.err.ee

LOE:

* Ajakirja Õpitrepp teine number ilmub 15. septembril. Küsi kohalikust raamatukogust ja omavalitsusest või loe: www.andras.ee

INFOT ÕPPIMISVÕIMALUSTE KOHTA LEIAB:

1) haridus- ja teadusministeeriumi kodulehelt www.hm.ee rubriigist "Õppijale";

2) kutseõppeasutuse või kõrgkooli täiskasvanute koolituse osakonnas on võimalik osaleda erinevatel kursustel, info õppeasutuse koduleheküljelt ja www.hm.ee/tasutakursused;

3) vabahariduslikus koolituskeskuses (rahvaulikool, rahvakool, huvialakool) on samuti võimalik osaleda erinevatel kursustel. Info: www.vabaharidusliit.ee ja koolituskeskuste kodulehekülgedelt.

VALGAMAA AASTA ÕPPIJA KANDIDAADID

1. Karin Järv (Sihva küla/Otepää vald)
2. Eve Lahesoo (Valga linn)
3. Karin Uibopuu (Otepää linn)

KÄESOLEVAL 2009/2010. ÕPPEAASTAL ÕPIB

Tõrva gümnaasiumis 525 õpilast, neist 1. klassis 32 õpilast
Ala põhikoolis 65 õpilast, neist 1. klassis 3 õpilast
Ritsus LAKs 31 õpilast, neist 1. klassis 6 õpilast

<p>Tõrva linn VALIMISRINGKOND NR 1 KANDIDAATIDE KOONDIMEKIRI</p> <p>Erakond Isamaa ja Res Publica Liit nr 101 KALLE VISTER nr 102 IVAR HANVERE nr 103 JAANUS VÕRK nr 104 KÜLLI UIBO nr 105 ERMIINE PÕLDMA nr 106 TANDEL LAANMÄE nr 107 MARIO KIRT nr 108 ILMAR KÖVERIK nr 109 LIIA KÄGU nr 110 RANDO ALLILENDER nr 111 ANDRUS PAUL nr 112 AIVAR NEIMANN nr 113 PILLE TIIRAK nr 114 AIRE JAAMA nr 115 VALDEKO KALAMEES nr 116 ASTA VALLANDI nr 117 MIKKO PIHTJE nr 118 ERKI SÄKS</p>	<p>nr 119 AIRI LUIK nr 120 SIRLI MATVEI nr 121 HELBE SILLAOTS</p> <p>Eesti Keskerakond nr 122 AGU KABRITS nr 123 TÕNU JAANSALU nr 124 EGON ILISSON nr 125 KAJA ISPERT nr 126 MAIE KALA nr 127 KRISTJAN KANGUR nr 128 ALEKSANDR KUUS nr 129 LAIDI LAAS nr 130 RIINA LAINEJÄRV nr 131 MERLE MELTSAS nr 132 IVO MURU nr 133 AIVAR MÜÜRSEPP nr 134 EDUARD NIGOL nr 135 MEELIS RAIDVE nr 136 TIINA RILLO nr 137 MAIDO RUUSMANN nr 138 AHTI SAAR nr 139 HEINO SOOMLAIS nr 140 EVI VAHTRE nr 141 EEVI-EVE VALLISTE nr 142 ANNE ÕUNAPUU</p>	<p>Eesti Reformierakond nr 143 AHTO ANI nr 144 TIJU LOORMAN nr 145 EERO VIISU nr 146 ILONA LEETMA nr 147 ANDRES SAAREP nr 148 PILLE LAIAKASK nr 149 ANDRUS ABEL nr 150 MILVI KADAK nr 151 VEIKO JAAGO nr 152 TERJE TEKKEK nr 153 ÜLLAR JAANI nr 154 MALVE ZIMMERMANN nr 155 ANDRUS SÕOT nr 156 EVE SINISALU nr 157 KALJU TIPKA nr 158 KAIRE SAAREP nr 159 OLIVER LOORITS nr 160 ANNELI RUSSIVER-TAMM nr 161 PÄRT METSAR nr 162 ELGO ÜKSVÄRAV nr 163 HARDO LUST nr 164 TIJU VIPS nr 165 HARRY MÄGI</p>	<p>Valimisliit Oma linn – Oma kodu nr 166 ÜLLE JUHT nr 167 THAIS KALMUS nr 168 JAANIS ILVES nr 169 SIRJE MALM nr 170 ENN KURVITS nr 171 KUNNAR KASEPUU nr 172 NOVELLA HANSON nr 173 LIIA ORTUS nr 174 HELEN NOVIKOV nr 175 MAIRE SILLAOTS nr 176 SIRJE LUTHER nr 177 ULVI RIITSALU nr 178 KERSTI SÄDE nr 179 AIVE JUHT nr 180 KRISTA TOOMPALU nr 181 ÜLLAR MÖLDER nr 182 ÖNNE NAARIS nr 183 KRISTIAN KALA nr 184 TUULI MEKK</p> <p>Valimisliit TÕRVAKAD nr 185 OLAV NAPRITSON nr 186 ARVO LASTING nr 187 MARIKA TEPP</p>	<p>nr 188 VIRGO VIRKS nr 189 MARKO TAMM nr 190 AVO PÕLDSALU nr 191 ÜLLAR PRIILAHT nr 192 MADIS HINDRE nr 193 MAIRE NAPRITSON</p> <p>Helme vald VALIMISRINGKOND NR 1 KANDIDAATIDE KOONDIMEKIRI</p> <p>Valimisliit PAREM HELME nr 101 AUGUST ILVES nr 102 KRISTO AUSMEES</p> <p>Sotsiaaldemokraatlik Erakond nr 103 TARMO TAMM nr 104 AVO TAMM nr 105 RAIVO SILLASTE nr 106 LIIVI ARRO</p>	<p>nr 107 MATTI MÕTS nr 108 ÜLLE TAAL nr 109 ELTUR KAIV nr 110 AVE VISOR nr 111 JAANUS LAIVERIK nr 112 ENE VILIPUU nr 113 TÕNIS JÄRV nr 114 ALLAN ILISSON nr 115 INDREK VALNER nr 116 ANDRUS LEPIKOV nr 117 HELEN VALGEPEA nr 118 JAAN NAARIS nr 119 ILMAR NIILITS nr 120 ESTIKE UIBOPUU nr 121 AGO KURIG nr 122 ELLE ELKEN nr 123 VAIRI HÜTT nr 124 ANU JAANIKESING nr 125 JAAN RÜÜTEL nr 126 MAIDA PALLON nr 127 ALEKSANDER KOTSELAINEN nr 128 MIHKEL PAVELSON</p> <p>Eesti Reformierakond nr 129 LAILI SLOOG</p>	<p>nr 130 MEELIS METSOJA nr 131 MAILI MÄEHUNT nr 132 LEA KÕRV nr 133 MARIELLE JÕGI</p> <p>Eesti Keskerakond nr 134 TOIVO PÕLDMA nr 135 ANTS PIIRSALU nr 136 ERJA LIIVSON nr 137 MAIE MIKK nr 138 VELLO JUHANSON nr 139 PEEP LEPPIK nr 140 RIHO VIITAK nr 141 ASTA TSIRP nr 142 MATI JAANSALU nr 143 TÕNU GRÜNBERG nr 144 MARE ADAMSON nr 145 ARVU MELTSAS nr 146 TATJANA KOTSELAINEN nr 147 KALLE SOOVER nr 148 LINDA-MARIE ROHTLA nr 149 AARE ÕISPUU nr 150 JAAN LUTHER</p>
---	--	--	--	---	--	---

TASUTUD REKLAAM

Ahto Ani on Reformierakonna kandidaat Tõrva linnapea kohale

Ahto Ani on isa poolt valgamaalane, ema poolt tartlane. Tartus lõpetas Ahto keskkooli ja Eesti Põllumajanduse Akadeemia, viimase raamatupidamise erialal.

"Olen valimistel nii-öelda must hobune, keda paljud ilmselt ei tunne," rääkis Ani, kes on pikka aega tegutsenud erinevatel ametikohtadel Viljandis: olnud pangajuhataja, linnapea, kindlustuse juht ning vahendanud ka Eestist mööblit Lääne-Euroopasse. "Viimased neli aastat olin Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsis koolide divisjoni juht," lisas Ahto.

Tõrvas on Ani elanud alates 2004. aasta suvest. "Olen abielus, abikaasa on kõrva-nina-kurguarst Valga haiglas. Meil on kolm täiskasvanud last ja viis lapselast," rääkis Ahto.

"Soovin kaasa rääkida Tõrva arengus ning oma kogemustega muuta Tõrva veelgi paremaks," ütles Ani kohalike omavalitsuste valimistest rääkides.

Praegusel raskel ajal tuleb linnavalitsusel aidata igakülgset linnaelanikel toime tulla tekkinud või tekkida võivate majandusraskustega. "Kindlasti on võimalik leida ka kokkuvõiuks linnavalitsuse enda tegevuses," usub Ahto.

Ani leiab, et määrav pole mitte erakondlik kuuluvus, vaid inimese

panus oma tegevuse kaudu. "Tõrva peab olema linn, kus tahavad elada vanad, ja kuhu tulevad noored, elu edasi viivad pered," ütles

Ahto Ani, kes on ennast täiendanud Saksamaal ja aidanud erinevatel omavalitsustel kirjutada edukaid europrojekte.

Harry Mägi kommentaar:
"Tunnen Ahtot ja ta on kõigi aegade tugevam linnapeakandidaat tänu oma kogemustele

linnajuhtimises, panganduses ja projektide valdkonnas. Praegusel ajal on just Ahto see õige, kes suudab linna hoida õigel kursil."

TASUTUD REKLAAM

Keskerakond KES SIIS VEEL!

Kindlustame jätkuvalt sotsiaalsed garantiid:

- tasuta lasteaiakoht
- sünnitoetus
- tasuta koolilõuna
- ranitsatoetus
- matusetoetus

Toetame abivajajaid.

Hoiame Helme valda iseseisvana niikaua kui võimalik ja niikaua kui otstarbekalt vajalik.

Kasutame arukalt valla raha, mis koguneb ettevõtlusest ja vallaelanike maksudest.

Ettevõtluse arengus toetame initsiatiivi, loome eeldusi infrastruktuuri rajamise ja korrastamisega. Otsime jätkuvalt riigi ja Euroopa Liidu võimalusi arengu kiirendamiseks ja mitmekesistamiseks.

Tähtsustame haridust. Võitleme Valgamaa kutseõppekeskuse Helme osakonna säilimise ja arengu eest.

Kultuuri edendamisel toetame traditsioone, ergutame tegijaid, otsime uuendusi.

Hindame stabiilsust, häid algatusi, toetame järjepidevust ning oleme koostöövalmid.

Täpsemalt järgmises väljaandes!

Helme vallas

TASUTUD REKLAAM

Lihtne valik!

101 August Ilves

102 Kristo Ausmees

Helme vallavolikogu valimised 18. oktoober 2009

TASUTUD REKLAAM

KES ME OLEME JA MIKS ME HELMES KANDIDEERIME ...

On jäänud veel natuke alla kuu aja ja pärast seda on jälle selge, kes on need, kes järgmised neli aastat Helme vallas kohalikku elu veavad ja edendavad.

Selleks, et asjad Helme vallas lihtsalt omasoodu ei läheks, istusime koos ja arutasime asja õige mitmekesi. Kokku sai meid 26 inimest – kandidaadid nimekirjas alustades numbriga 103 ja lõpetades numbriga 129 –, kes otsustasid kandideerida Helme valla volikokku.

Oleme valinud endale katusorganisatsiooniks Eesti Sotsiaaldemokraatliku Erakonna. Usun, et tänased meie nimekirjas olevad inimesed on enamus vallarahvale tuntud, sest iga nime taga on peidus oma tegu ja elu, kellega omakorda vähemalt nende lähedased seotud.

Mitmed meie nimekirjast on olnud ka eelnevalt valla volikogus – valla avaliku elu eestvedajad.

Miks siis seekord nii rohkearvuline Sotsiaaldemokraatliku Erakonna nimekiri Helme vallas? Vastus on lihtne: parteilistest töekspidamistest-vaadetest oli see meile kõige südamelähedasem.

Arutati veel võimalust, et kohalik valimis-

liit võiks ju ka olla (näiteks Puhtam Helme), aga kogemused ütlevad, et võid kohapeal (omavalitsuses) nii hea ja puhas olla, kui tahad, kuid sellega Toompea koridoridesse asja pole – isegi siis, kui sind seal juhuslikult, müts peos, uksest sisse lastakse.

Mida siis lubame omalt poolt edaspidi korra saata oma valla heaks? Soove ja unistusi on loomulikult mitmeid, kuid nendest anname kaalutletud ülevaate oma ajaleheväljaandes, mis potsatab Teie postkasti mõned päevad enne valimispäeva – 18. oktoobrit.

Oma vaateid ja töekspidamisi tutvustame ka valla külades ringi käies ja külaelanikega kohtudes, andes eelnevalt sellest täpsemalt Teile teada.

Usume, et meie nimekirja eesotsas olevad numbrid ei ole oma eelnevate aastate tegevusega Teie ootusi, eelnevaid valikuid tehes, petnud. Nii võiks nad saada uuesti valituks valla volikokku.

Lisaks võiksite aidata vallaelus kaasa rääkima ka täna veel vähemtuntud inimesi, kes otsustanud meie Helme valla Eesti Sotsiaaldemokraatliku Erakonna nimekirjas kandideerida.

Toetage meid ja lubame, et ei pööra omalt poolt majanduslikult raskel ajal asju pea peale, vaid seisame selle eest, et vallas ja vallaasjade ajamisel säiliks stabiilsus ning tasakaalus.

Anname veel omalt poolt teada, et meie Helme valla Sotsiaaldemokraatliku Erakonna nimekirjas kandideerijate jõud on kaks korda suurem, kui seda lubab Helme valla volikogu koosseis. Helme valla volikogu suurus on 13 liiget, meid aga kandideerimas 26 inimest.

Meie keskel on väga erinevate eluvaldkondade esindajaid, alustades hobitalupidajatest ja lõpetades suurettevõtete juhtidega või siis vanuseliselt alustades kandideerivast tütarlastest-kooliõpilasest ja lõpetades täies tööjõus olevate inimestega (kaasa arvatud eakad).

Lugupeetud Helme valla kodanik! Ole hea ja ära unusta meid 18. oktoobril, tee valik Helme valla kandidaatide seast numbritega 103 kuni 129, sest SINU vaadete eest seisavad järgmisel neljal aastal just sinu valitud!

**Helme valla SDE
nimekirjas kandideerijate ja
toetajate nimel
Tarmo Tamm
Helme vallavanem**

TASUTUD REKLAAM

Valimisliit Oma linn – Oma kodu

Valimisliit Oma linn – Oma kodu on oma sisult ja olemuselt väärt oma nime – valimisliit, kuna kandidaatide hulgas on nelja poliitilise erakonna liikmeid ning palju apoliitilisi linnakodanikke, kes valutavad südant oma kodulinna pärast ning hoolivad sellest, mis piirkonnas toimub.

See on väga võimas argument, mis näitab meie valimisliidu sisulist kvaliteeti ja laia kandepinda.

On teada tõsiasi, et palju inimesi jääb sageli kandideerimisest kõrvale, kuna nad ei soovi end siduda erakondliku poliitikaga. See on üldtuntud tõde ja fakt. Igal inimesel on õigus teha oma valik ja oma otsus, seda tuleb austada. Oluline on kaasatus. Oluline on tulemus: tegijad, aktiivsed volikogu liikmed.

Meie valimisliit andis võimaluse kandideerida kõigil, kes seda soovisid. Tulemus valmistab suurt rõõmu. Meid on kokku 19 tegusat ja tahtejõulist inimest.

Väga positiivne on, et kolmandikule nendest on käesolev kandideerimine esmakordne. Nii on võimalik saada uut ja värsket jõudu volikogusse ning see kinnitab, et polegi see pink Tõrva linnas nii lühike, et aastast aastasse oleks suurem osa kandideerijatest samad. Uued kandidaadid toovad kaasa uusi mõtteid ja ideid, mis on ainult positiivne.

Eelistame vormile sisu. Meile on olu-

lised kõik need ideed, ettepanekud ja mõtted, mis annavad uut hoogu ja värskest linna arengule. Pole tähtis, milline on idee autori poliitiline taust – oluline on mõte ise ja kuidas see aitab kohalikku elu paremaks muuta.

Peame tähtsaks asjaolu, et linnavolikogu peaks koosnema võimalikult erinevate valdkondade esindajatest, et parendada ühise töö kvaliteeti ja tulemuslikkust. Mida erinevamad eluvaldkonnad on esindatud, seda kompetentsemad otsused järgnevad.

Meie valimisliidu tegevuste visioon järgnevateks perioodideks tugineb motole: oma linn – oma kodu. Nii nagu on iga pere väärtus pereliikmed, on linna väärtus tema elanikud. Eelkõige väärtustame inimest.

Lahendamist ootavaid sõlmpunkte ja valupunkte on palju. Mõned neist saab ellu viia üsna väheste vahenditega, kaasates kindlasti eelkõige aga linnakodanikke.

Mõned mõtted. Aasta tagasi tekkis linna noorte hulgas mõte noorte volikogu loomisest. Mõte on ju suurepärase! On väga oluline tekitada ja luua noortes teadmine, et nad saavad rääkida kaasa noori puudutatavatel teemadel ja meil omakorda saada osa noorte nägemustest linna arendamisel. Kes siis veel, kui mitte nemad ise!

Meie valimisliit on võtnud eesmärgiks ja oma südameasjaks käivitada Tõrva noorte volikogu, mis oma ole-

muselt oleks piirkonnapõhine. Noorte volikogu kaudu saavad noored paremini ja vahetult tegeleda neid puudutavate probleemide lahendamise ja teha ettepanekuid noorte tegevuste hoogustamiseks. Olla nii otsustajad kui ka vastutajad.

Teine ettepanek, mille realiseerimine tugineb pigem heal tahtel, on algatada Tõrva linnas regulaarsed heakorralgud. Peame seda väga vajalikuks. See tõstaks linnakodanike ühtsustunnet ja paneks meid rohkem märkama ümbritsevat.

Kõik linnaelanikud saavad kaasa lüüa oma kodukoha heakorra säilitamisel. Eriti oluline on noorte linlaste kaasamine.

Palju on aga ka neid sõlmpunkte, mille lahendamine on mõeldav vaid omavalitsuste koostöona.

Selle eeldusena näeme Tõrva linna, Helme valla ja Põdrala valla ühinemist. Täname majandus- ja finantsituatsiooni kinnitavad ühinemise vajalikkust.

Suuremate ühisprojektidena peale valdade ühinemist on meid eesootamas:

* Ujula rajamine Tõrva gümnaasiumi juurde.

* Veemuusika projekti käivitamine. Sealhulgas Tantsumäe teede valgustamine, Tantsumäe silla remont, seikluspargi rajamine Tantsumäele ja Linnamäe korrastamise alustamine.

* Koostöö algatamine ja arendamine Eesti Kunstiakadeemiaga kunsti suvelaagrite korraldamisel Tõrva linnas maalimise, skulptuuri, fotograafia, joonistamise ja mudelismi erialadel.

* Ühise hooldekodu-sotsiaalmaja rajamine.

Kahtluseta on hetkel linnas olulisim objekt Keskväljaku rekonstrueerimine ja vee-kanalisatsiooniprojekti käivitamine. Selliste mahukate tööde elluviimiseks tuleb meil kõigil koos kõvasti pingutada.

Hea lugeja, hea valija!

Valimisliit Oma linn – Oma kodu kutsub Sind üles aktiivselt osalema 18. oktoobril toimuvat kohalike omavalitsuste volikogude valimistel. Juba lähiajal toimetame Sinuni ja teiste linnakodanikeni meie valimisliidu põhjalikuma ülevaate sellest, millised plaanid ja eesmärgid meil järgnevateks perioodideks on. Tea, et Sinu arvamus on meile oluline!

Valimisliidu Oma linn – Oma kodu nimel

**Lugupidamisega,
Ülle Juht – kandidaat nr 166
Tõrva linnavolikogu esimees**

TASUTUD REKLAAM

Valimisliit Tõrvakad
(fotolt puudub üliõpilane
Marko Tamm)

LUGUPEETUD TÕRVA LINNA RAHVAS!

Ja ongi aeg niikaugel, et kätte on jõudmas järjekordne omavalitsuste volikogude valimiste aeg.

Olen arvamusel, et iga oma kodulinnast lugupidav inimene leiab niipalju aega, et minna valima ja valida volikokku inimene, kellelt ta loodab parimaid mõtteid ja nende teostamist volikogus.

Isiklikult olen arvamusel, et varasemad ja praegune Tõrva linnavalitsus ja volikogu on oma tööd teinud ja teeb hästi, kuid alati saab kõike teha paremini.

Aga et kõike paremini teha, peame seda koos tegema. Ütleb ju vanasõnagi, et mitu pead on ikka mitu pead. Linnarahval on ju palju soove, mida linnas muuta ja milliseks linn kujundada. Mitte kunagi ei jõua linna juhid ja volikogu neid kõiki soove täita.

Seepärast peavad linna juhid tegema valiku, milliseid ja mis mahus ettepanekuid on võimalik täita. Ja linna

elanikud peavad mõistvalt suhtuma sellesse, et kõike ju ei suudeta.

On raske koostada pingerida, millised tööd ja toimingud paigutada esimeseks ja millised tahapoole.

Ja siin on vaja nüüd rahulikku ja mõistvat suhtumist kõigilt volikogu liikmetelt. Minu arvates on väga vaele, kui koalitsioon leiab, et see oli meie lubadus ja seda tuleb täita. Aga võib-olla on opositsiooni lubadused ja nägemused just linnale vajalikumad ja neid tuleks täita?!

Sellepärast soovin, et tulevane volikogu oleks hästi rahvameelne ja mõistva suhtumisega ning lähtuks vanasõnast: "Üheksa korda mõõda ja üks kord lõika!"

Ja samamoodi peaks oma soovid ühtseks koondama kogu linna rahvas. Edu selleks!

Valimisliidu Tõrvakad nimekiri on suhteliselt lühike,

aga meie noorima ja vanima kandidaadi vanusevahe on üle poole sajandi. Püüame arvestada nii noorte kui ka vanade mõtteid. Meie nimekirjas on mitmed ettevõtjad, kelle töötulemustest sõltub töökohtade arv Tõrva linnas.

Usume, et meie nimekirja kandidaatide ja kõigi Tõrva linna inimeste hinge annab rahu ja sõbralikku suhtumist Helme koguduse õpetaja Arvo Lasting.

Kui teil, head kodulinlased, on häid mõtteid ja soove kodulinna arengu heaks, siis kõik meie nimekirja inimesed on heameelega nõus neid arutama ja lahkama.

Loodame, et uus Tõrva linna volikogu tuleb sõbralik, aus ja teovõimeline. Aga see kõik sõltub Sinust, hea tõrvakas. Valimispäeval tulge kõik valima!

Palju meeldivaid kohtumisi ja häid mõtteid!

Valimisliidu Tõrvakad nimel
OLAV NAPRITSON

TASUTUD REKLAAM

KALLE VISTER

Kandidaat nr 101

Erakond Isamaa ja Res Publica Liit

Olen Tõrva linnavolikogu liige 2005. aastast.

Töötan A. Kitzbergi nimelises gümnaasiumis direktorina.

Kontakt: gsm 516 6628 , e-mail: kalle.vister@mail.ee

TASUTUD REKLAAM

Kohalike omavalitsuste valimised on kohe ukse taga ja kuulus lehma-kauplemine hakkab pih-ta. Kurgid sulle - hääled mulle deviis on alati saatnud valimisi senikaua, kuni need üldse maailmas toimunud on. Pole ka tulevad valimised mingisuguseks suureks erandiks selles suhtes. Välja arvatud väike erand - Keskerakond.

Et valimistel hääli saada, peavad olema tugevad ja armastatud kandidaadid, kes juba oma kandideerimiseolekuga toovad kaasa arvestataval hulgal hääli. See tähendab seda, et erakonnad ja valimisliidud otsivad oma ridadesse piisavalt autoriteetseid ja suurt ühiskondliku mõjuvõimu omavaid inimesi. Enamasti aga vahendeid valimata.

Keskerakonna poliitika tulevate valimistega seoses on, et heausklikke inimesi teistest erakondadest üle meelitama ei hakatud. Selle tulemusel on tunduvalt suurem ka keskerakonna kandidaatide ühtsus. Nimekirjas on noori ja vanemaid, väga kogenuid ja uustulnukaid, pedagooge, ettevõtjaid, linnavalitsuse liikmeid ja üliõpilasi.

Kandidaadid klappivad oma maailmavaadetel ja mõtetel Tõrva arengu koha pealt üsna hästi ja lahkavustest leetakse kiiresti ühine keel. Näiteks on võtnud Keskerakond oma südameasjaks viia kõikidesse Tõrva majapi-

KOGENUD TEGIJAD - UUED IDEED

damistesse kaasaegne vee- ja kanalisatsioonisüsteem. Ja seda juba lähiaastatel!

Põhjus, miks sarnaselt mõningate konkurentidega ei mindud kandidaatide äraostmise (tõestamata väide) teed, on see, et palju vahendeid, on see, et palju vahendeid, mis kuluks muidu linnarahva heaolu parandamisele ja valijate soovide täitmisele, läheks sellisel juhul just kandidaatide huvide teenimisele.

Käsi-peseb-kätt süsteem ongi just see, mis on inimeste silmis poliitika teinud nii eemaletõukavaks ja ebameeldivaks. Ja ega need inimesed väga ei eksigi, kes ütlevad, et üks need poliitikud ühed sahkerdajad ja omakasupüüdlid tegelased ole.

Keskerakond ei lubanud oma kandidaatidele mitte midagi. Ei toetust nende projektidele, ega muud majanduslikku abi nagu mõned teised erakonnad (tõestatud väide).

Seega jääb rohkem vahendeid linnarahva elutingimuste parandamiseks. Viimastel aastatel on tõestuseks restaureeritud Tõrva gümnaasiumihoone ja kaks lasteaiakompleksi. Seega panustatakse olulisel hulgal vahendeid

just haridus- ja õppimistingimuste parandamisse.

Mõningad inimesed manavad Keskerakonna nime kuuldes endale silme ette pildi erakonna esimehest Edgar Savisaarest, kes ei ole alati just armastatuim poliitik. Lisaks sellele tulevad veel meelde mõningad tabloididel olnud skandaalid, mis on tugevalt erakonna mainet kahjustanud. Ometi on suur partei ja tema väikesed kohalikud osakonnad täiesti erinevad asjad.

Esiteks sellepärast, et peakorterist ei tule kohalikule tasandile ühtegi ettekirjutust ja teiseks on kõik inimesed ikkagi omanäolised. Pigem abistab Keskerakonna juhtkond väikelinna ja valdu, mille tõestus on ka Tõrva hooldushaigla avamine.

Keskerakonna Tõrva kohalike omavalitsuse valimise nimekirjas on kõik suured Tõrva patrioodid, kes hoolivad linnakese arengust ja samas ei pigista silma kinni siinseid kitsaskohti nähes.

Keskerakonna nimekirjas on praegune linnapea Agu Kabrits ja abilinnapea Tõnu Jaansalu, kes ei ole kindlasti oma ametiaja jooksul tüdi-

nenud linnaasjade ajamisest. Vastupidi, mõlemad mehed näevad Tõrva arengut ka kaugemas perspektiivis ette ja on lausa noorpoliitikele kohaselt ideedest tulvil.

Samas on just kogemus ja tasakaalukus see, mis teeb Keskerakonna esinumbri linnatugevat jätkusuutlikkust silmas pidades lausa asendamatuks. Neile sekundeerivad juba aastakümneid Tõrvas elanud ja siinse eluoluga kursis olevad eraettevõtjad, pedagoogid ja linnaametnikud, kelle panust linna arengus ei saa kuidagi alahinnata.

On ka kultuuritegelasi, kelle osa Tõrva kultuuri edasiviimisel on märkimisväärne ja sotsiaalhoolekandes tohutut entusiasmi üles näitavaid inimesi.

Lisaks kõigele on nimekirjas rida noorpoliitike, kellele need valimised on justkui sissejuhatus poliitikas. Mine tea, võib-olla järgmistel valimistel tuleb mõnest hakkamist täis noorest, kes praegu saab hädavajalikke kogemusi, juba uus linnapea.

Selge on see, et igas linnas tuleb ette võtta tegusid, mis parandaks just konkreetse linna heaolu ja elukvaliteeti.

Nii ka Tõrvas. Meil ei ole mõtet teha suuri plaane integratsioonipoliitikas, sest meil pole lihtsalt muulsi ega panustada põllumajanduse arendamisse, kuna arendatavat maad on minimaalselt ja talupoegi pole mitte ainumastki.

Tõrva on eelkõige kooliealiste ja pensionäride linn. Noored, kes on siin sündinud ja kasvanud, lähevad enamasti pärast kooli lõpetamist parematele jahimaadele, et siis seniiorpõlves juba majanduslikult kindlustatutena Tõrva oma vanaduspõlve veetma tulla.

Seega on enamik arengukavadest suunatud haridusele, sotsiaalhooldusele ja tervishoiule, mis on ka loogiline ja väga õigustatud käitumine. See näitab, et tegelikult on asjad linnas balansis.

Nii napilt kui on tööealisi ja töövõimelisi inimesi Tõrvas, on ka laias laastus töökohti. Kui noor inimene tahabki Tõrva elama jääda, on tal raske tööd leida.

Selle probleemi leevendamiseks tuleb võimalikult palju vahendeid suunata töökohtade loomisele ja eraettevõtluse edendamisele, mida Keskerakond ka ilmselgelt teeb. Kõik lootuses, et inimkadu kesk-

koolilõpetajate hulgas oleks väiksem, kui ta seni on.

Just järgmiste aastate plaanides on kindlasti sees Tõrva linna elanikkonna suurendamine, seda just eelkõige noorte ja tublide inimeste arvel. Ja mis võiks linnale veel parem olla, kui et äsja ülikoolist tulnud noored linnakodanikud hakkavad siin majandust edendama.

Selleks on vaja aga, et ideedest tulvil ajud tuleksid siia ja saaksid linnalt alustamiseks võimalikult palju tuge. Seda siis nii nõu, jõu kui rahaga.

Väikestes linnades takerdub eraettevõtluse (mis peaks olema väikeasulates suurim tööandja ja ka maksumaksja) alustamine tihtipeale bürokraatia kadalippu. Õnneks pole ma siiani kuulnud Tõrvas ühtegi juhtumit, kui Keskerakond oleks ettevõtja väärt projekti nähes sellele käe ette pannud.

Näiteks võeti avasüli vastu nii Maxima kaubanduskeskus kui OÜ Delibalt Production - kohukeste valmistaja, kes löi Tõrvas juurde rohkem kui poolsada töökohta.

Hea linnakodanik! Just Sinu häälel on kaaluks, et säilitada Tõrvas stabiilset ja kindlat valitsemiskorda. Tule kindlasti valima, sest Sa oled vajalik!

**Egon Ilisson
Kandidaat nr 124
Eesti Üliõpilaste
peatoimetaja**

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

Taagepera bussipeatuse juures peatub pangabuss üle nädala teisipäeviti kell 14.30-15.15

(29. september, 13. ja 27. oktoober, 10. ja 24. november, 8. ja 22. detsember)

Bussis saate:

- nõu pangateenuste kohta
- tellida ja kätte pangakaardi
- makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida hoiuseid ja erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan internetis: www.swedbank.ee
Küsi lisa 6 310 310

In Memoriam

VAIKE SILLAOTS
02.12.1937-26.08.2009

Väsis suur koduarmastaja Vaike Sillaots. Tema õu ja aiamaa olid väga hoolitsetud. Põlise Ala elanikuna kasvatas ta kodu üles ka oma perekonna, hoidis siin abikaasat, poega, tüdruku, pojalaapsi, vennalaapsi.

Ent Vaikele olid kodu piirid palju laiemad kui üksnes oma isiklik maja ja õu. Ta jõudis tegutseda kõigis omakandi tähtsamates asutustes. Koos oma emaga küttis ta omal ajal Ala kooli. Kahekesi abikaasaga korraldasid nad kino tegevust Alal.

Aastakümneid töötas Vaike Taagepera sanatooriumis. Hingega löi ta kaasa kohalikus kultuurielus, alustades kultuurimaja juhatajana, aidates kaasa piletimüüjana, ürituste korraldajana.

Vaike hoolitses oma küla eakate eest. Ja tema kodukandi juurde kuulusid isenesestki mõista ka kirik ja kalmistu, mis nõudsid küll palju hoolt, aga pakkusid ka uut jõudu ja rahu.

Vaike oli väga usaldusväärne, töökas ja hoolas, väga mõistev ja tähelepanelik. Ta talletas endamisi toimuvaid sünd-

musi ja teadis hästi omakandi kodulugu.

Tänuhikena jääme mäletama oma õnnist Vaike Sillaotsa. Me saame teda tänada ja talle ning endale rahu leida, kui ise sama hoolsasti oma kodu armastame ning üksteise suhtes mõistvad ja hoolivad oleme.

ARVO LASTING

JOEL KOKK
06.01.1970-08.09.2009

ÕIE-NATALIE MÜRK
14.11.1917-17.08.2009

TÄHISTAME EAKATE PÄEVA**1. oktoobril algusega kell 14**

Koorküla rahvamaja pargis (vihmase ilma korral oleme saalis). Ühiseks tantsuks ja lauluks esineb Heino Tartese kapell.

Teata osavõtust ja maksa 15 krooni oma tugigrupi juhile.

NB! Bussitransport organiseeritakse, jälgi teadet.

Info tel 5341 1816, L. Arro

Helme-Tõrva Elu

tervitab uusi ilmakodanikke

MIRELL SUUR
11.08.2009

JAKOB LUHT
22.08.2009

CAROLA KIKKAS
31.08.2009

OLIVER JAAGO
03.09.2009

23. september**SÜGISNÄITUS TÕRVA KULTUURIMAJAS**

23.-25. septembrini on Tõrva kultuurimajas esimesel korrusel sügise teemaline näitus. Kell 14 on pidulik avamine.

29. september**Mihklipäeva tähistamine Tõrva kultuurimaja õues kell 17**

Kõige vägevama Mihkli välja selgitamine. Võistlused igale eale. Teeme mihklitulud ja mängime rahvalikke mängu. Osalejatele pakume suppi. Üritus on tasuta. Lasteaia lastele ja kodustele lastele toimub üritus kell 11.

PEREJUUKSUR

Tõrva kesklinnas Tartu tn 4
Avatud E-R 9.30-18.30
L 10-16

Marylin 5362 7401
Kairi 5373 5901

LEIA ENDA JAOKS AEGA JA TULE
KÜLASTA MEID JUBA TÄNA!

Jumalateenistused

P 27. sept kl 11 Helme kirikus armulauaga teenistus

P 27. sept kl 14 Riidaja kirik-kabelis lahkunute mälestamise jumalateenistus armulauaga. Laulab naisansambel Viisivakk Abjast Anne Mägi juhatusel. Mälestame aasta jooksul lahkunud Põdrala valla elanikke ja soovi korral teisi lahkunuid.

P 4. okt kl 11 Helme kirikus armulauaga teenistus

P 11. okt kl 11 lõikustänapühapäeva teenistus armulauaga Helme kirikus

P 18. okt kl 11 Helme kirikus armulauaga teenistus

P 18. okt kl 14 lõikustänapühapäeva teenistus armulauaga Taagepera kirikus

Helme kiriku lastering alustab oma tegevust **P 4. oktoobril kl 11.**

Leeritöö algab **15. novembril**, piiblitunnid **18. novembril.**

Jõudumööda jätkuvad Helme kiriku remonttööd. Pooles hoones on renoveeritud elektrisüsteem. Käsil on korraliku parkla rajamine, õue tasandamine, aia püstitamine, veevärgi rajamine kirikusse ja muud pisiremonttööd.

Tööde jaoks oleme leidnud toetust Saksa ja Norra partneritelt, kuid vajame väga palju ka kohaliku rahva abi. Kutsun kõiki üles osalema meie sihtkorjandusel. Annetada saab koguduse kantseleis T-R kl 10-13 ja jumalateenistuste ajal või arvele: EELK Helme Maarja kogudus, a/a: 1120082428.

HEA RAHVATANTSUHUUVILINE!

Loomisel on Tõrva gümnaasiumi vilistlasrühm. Kui sulle meeldib hea seltskond ja oled huvitatud tantsust, võta ühendust.

Küsimused ja täpsem info juhendajalt

Valdeko Kalamees
valdeko@torva.edu.ee
525 1849

KALLID LASTEVANEMAD!

Küllap olete märganud, et põhikoolieas olevaid laste rahvatantsurühmi on vähe. Põhjuseid on siin mitmeid. Grupp tantsujuhte Tõrva ümbrusest on loomas uut rahvatantsurühma, mis kaasaks rahvatantsuhuvilisi põhikooli õpilasi sõltumata nende koolist.

Kui Teie laps on rahvatantsust huvitatud ja tahaks kaasa lüüa ka sellises tantsurühmas, võta palun ühendust.

Valdeko Kalamees
valdeko@torva.edu.ee
525 1849

Ala kooli 90. sünnipäeva tähistatakse 3. oktoobril algusega kell 16.

Kogunemine ja registreerimine alates kella 14.

Jumalateenistus kirikus kell 15.

Aktus kell 16.

Seltskondlik osa algab kell 18. Tantsuks ansambel; töötavad puhvetid.

OSALUSTASU 75.- kanda LEA ABOLKALNI nimele (arve nr 221046952519). Selgituseks märkida "kool 90" ja osaleja nimi. Võimalus maksta ka sularahas kooli raamatukogusse tööpäeviti kl 9-13. Kohapeal on osalustasu 100.-

Info: www.ala.edu.ee või tel 512 0158; 767 9255.

OÜ SEMT

teostab katuse-, fassaadi-, üldehitus- ja renoveerimistöid. Töö kiire ja korralik.

Tel 506 2377

Järgmine Helme-Tõrva Elu ilmub 22. oktoobril.

Toimetus ootab kaastöid hiljemalt 12. oktoobriks.

Helme-Tõrva Elu

Väljaandjad: Tõrva linnavalitsus tel 766 5310, faks 766 1731,
Helme vallavalitsus tel 766 8452, faks 763 3332.

Toimetaja:

Talvi Must, tel 763 2504,
e-post talvim@torva.edu.ee.

Tehniline teostus ja küljendus
OÜ Valgamaalase Kirjastus Valgas,
trükk AS TRÜKIS Jõhvis.